

HIREK

Tanszékközi megbeszélést

tartott április 16-án a Tud. szoc. és az Új- és legújabb kori Történelmi Tanszék, melyre meghívást kapott még az Új- és legújabb kori Egyetemes és az Egyetemes történelem és Latin-Amerika Történelmi Tanszék, valamint a tanszéki összekötők és néhány hallgató.

A megbeszélés témája az új- és legújabb kori történelem oktatásának elvi, módszertani problémái volt.

Rácz János és Serfőző Lajos tanszékvezető mondtak vitaindító referátumot. A Tud. szoc. Tanszék vezetője a tud. szoc., a munkásmozgalom története és a történelmi oktatás kapcsolatáról beszélt. Elmondta, hogy mivel a MÜM tág körlet ad a tanszéknek az oktatás módja tekintetében, a történelem szakosok számára az eddig kialakult gyakorlat szerint kívánják folytatni a két féléves studiumot: egy félévben a lenini agrárkérdésről, egy félévben pedig a történelem és társadalom köllő megértését elősegítő alapvető társadalomtörténelmi, irológiai kategóriáktól lesz szó. A munkásmozgalom történetének oktatása ezután is önálló tárgy marad; egy félévben elvben 30 óra. A történelem szakosoknak ebből 20 órában az 1962 előtti időszak fő kérdéseit oktatnak, pl.: a KMP és az MKP stratégiájának alakulása vagy 1956. A fennmaradó 10 órában az 1962 utáni szocialista építésről lesz szó.

Utóbbival kapcsolatban hallgatói igényként merült fel, hogy az időbeli szorításon megteremtése végett jobb lenne a 8. félévre tenni a munkásmozgalom történelmi oktatását, mivel az 1945 utáni történelmet ekkor tanulják. Serfőző tanár ur mint dékán is felvetette a lehetőséget, hogy a jövőben ez megoldható lesz, viszont nagyon nehezen megvalósíthatónak látja, hogy az un. alapkategóriákat konkrét történelmi anyagok alapos ismeretére lehessen építeni.

Serfőző tanár ur a marxista történelem oktatás fő gyondjairól és feladatiról beszélt. Ilyenek többek között: a munkásmozgalom történelmi közegének bemutatása, a munkásmozgalom és a nemzet, a munkásmozgalom és a nemzeti kérdés viszonyának köllő megvilágítása, meggyőző oktatása. Fontos feladat a történelmi folyamat valóságot megközelítő bemutatása, elemzése, mint miként válik a munkásmozgalom történelemformáló tényezővé, a marxizmus hazafelújítására való adaptálását. Sajátos Kelet-európai fejlődésünkből eredő történelmi utunk elfogadtatása, a forradalmi ut jogosságának és szükségszerűségének elismertetése, elismertetése annak, hogy a munkásmozgalomnak a maga forradalmában igénybe kell vennie a nemzetközi munkásmozgalom segítségét - mindez fontos feladat.

Nagy gond, hogy a hallgatók jelentős része nem érti meg, lebecsüli a KMP történelmi tényező szerepét; az 1948-as átalakulást predestinációként fogja fel, amely világosan következik a felszakadásból: ez tulajdonképpen a belső osztályfejlődés lebecsülése a horthy-korszakra vonatkozóan, amely korszak pedig forradalommal volt terhes. Jelentősen elterjedt a hallgatók körében a proletárdiktatura elvetése. Ennek forrása elsősorban az 1948-56 közötti időszak, a torz modell azonosítása a proletárdiktaturával, továbbá a mai munkásmozgalom tapasztalatai, a negatívumok transzformálása a történelmi eseményekkel. Hasonlóképpen jelen van a létező szocializmus bírálata, tagadása, ill. érdeklődés más szocialista modellek iránt. A hallgatók egy részére jellemző egy bizonyos absztrakt demokrácia-kultusz, amelyről a szocialista jelző lemaradt.

A gondok megoldását segítené a "fehérfoltok" megtöltése szűkebb oktatással a fő történelmi csomópontok hangsúlyozott tárgyalása, magasabb szintű oktatási munka és a hallgatók munkafegyelmének javulása.

Somlyai Magda tanárnő hozzászólásában elmondta, hogy egy bizonyos "ellenmatizmusunka" lehetünk tanúi, aminek tartalma - persze karikírozva -, hogy a

hallgató "balra kritizál és jobbra olvas". Véleménye szerint - egyetértve Békés Csaba és Czupi Gyula hallgatókkal - a kutatási eredmények, a tudományos vélemények, alternatívák minél szélesebb skálájú bemutatása javítaná a helyzetet.

Békés Csaba még hozzátette, hogy sok hallgatónál ez nem "ellen-", hanem antisemitizmus, ugyanis ők maguk próbálják megtalálni a történelmi igazságot. Ha úgy érzik, hogy a "hivatalos" nem elégíti ki ezt az igényüket.

Roboz István
III. évf.

"Mondd meg nekem, mit kérdezel, megmondom, mit válaszolnak"

Kerek egy éve annak, hogy kisebb-nagyobb izgalmak közepette, pontokba tömörítve vagy csak amúgy spontán módon javaslatok, kérések, követelések / ez utóbbi természetesen helytelen fogalmazásnak bizonyult akkor és most egyaránt / fogalmazódtak és íródtak a diákság széles vagy kevésbé széles soraiban a kari és az egyetemi küldöttgyűlések apropóján. A szép sorjában nyilvánosság elé tárt "javaslatokra" /maradjunk meg ennél a kifejezésnél a továbbiakban/ ez alatt az egy év alatt, ha foghíjasan is, ke választ kapott a hallgatóság. "Elutasító, egyetértő és támogató" szellemi válaszokat, amint ezt megtudtuk egy határozati fórum határozotthangu határozathozójától. A válaszok természetesen közel sem voltak ennyire egyértelműek, voltak, amelyek el sem jutottak a hallgatóságig, voltak, amelyeket úgy kellett összehalásztatni egy-egy újság rovatának mélyén egy-egy tv vagy rádióadásból...

Ily módon értesülhetett szerkesztőségünk a Kossuth Rádió "168 óra" c. műsor kedves hangu riporternőjének jóvoltából arról a válaszról, mellyel politikai életünk egyik jeles képviselője felelt arra a kérdésre, hogy a minisztérium szociális ügyekkel foglalkozó munkacsoportjának ösztöndíj albizottsága miért is utasította vissza az egyetemi hallgatók "gyes-kérelmét". Az "őszinte" válaszból megtudtuk, hogy elsősorban azért, mert a minisztérium fent említett bizottsága amúgy is "jelentős" ösztöndíjmelelési programot dolgozott ki, amelynek "természetesen" imígyen részeseivé válnak a majdani egyetemista kismamák is. Másodsorban viszont azért, mert mint kiderült, tulajdonképp ezzel is a hallgatók érdekeit kívánja szolgálni az al- és felbizottság egyaránt. Ha ugyanis - fejtegette jelentős politikusunk - kiemelten is támogatni fogjuk azokat a hallgatókat, akik a temi éveik alatt gyermeket kívánnak szülni, akkor hovatovább egyre többen mennek el szülési szabadságra, ehelyett, hogy az egyetemet mielőbb befejeznék. Fejezzék csak előbb be az egyetemet a hallgatók, aztán kezdjenek el a gyerekszülésről gondolkodni, fejezte be határozotthangu válaszát az "illetékes elvtárs", miközben természetesen kitért az egyetemisták és az ifjuság részéről elhangzó konstruktív javaslatok és viták "felette szükséges voltára" is.

A "168 óra" kedveshangu riporternője a válasz elhangzása után nem kívánt kommentárt fűzni az elmondottakhoz. Mindezek után úgy gondoljuk, mi sem.

szerk.